

Megjelen minden vasárnap. Előfizetési ár : egész évre 6 frt., félévre 3 frt.

A szegény leány.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

VI.

Mínél inkább növekedtek Ilona szenvedései, annál többet időzött a bárónő a betegszobában. Mindent megkísérlett gyermeke fájdalmainak enyhítésére.

Egy nap a bárónő kellemes hűsítőül egy csésze gyönyörű epret hozott, melyek a tél daczára a melegházban megértek; Ilona mosolygott s mohón kapott egy eper után. E pillanatban belépett az orvos, s az epret megpillantva kiáltá:

— Jó, hogy jövök, a baj elhárítására! A betegnek jelenlegi lázas állapotában teljességgel nem szabad gyümölcsöt ennie, méltóságos asszony, egy szem eper is ártana most. Kérem, tessen rá ügyelni, hogy rendeletem teljesíttessék.

Miután az orvos a beteget megvizsgálta s nyájasan beszélgetett vele, búcsút vett s tovább ment. Ilona nagyon kedvetlenül nézett utána, s a bárónő vigasztalá őt:

— Légy nyugodt, kedvesem, a legszebb

virágot hozom el neked helyette; a kertész majd mindjárt elmén érte az üvegházba, azonnal elküldöm; hanem a gyümölcsöt elviszem magammal, mert ha rá nézsz, még nehezebbre esik, hogy nem ehetel belőle.

Ilona kérte anyját, hagyná ott azt a csészét, legalább szemlélésében fog gyönyörködni s nem eszik belőle egyetlen szemet sem. A bárónő beleegyezett s ott hagyta az epret Ilona ágyánál. Fánika szerényen visszavonult, míg az anya ott volt; mert az utóbbi még mindig csak a büszke, előkelő urnő volt előtte és még soha sem szólt nyájasan, szívesen az árva leányhoz, csak a kis bárónő cselédjének tekinté őt.

Alig távozott a bárónő a szobából, midőn Ilona boszusan kiáltott:

— Az a csunya orvos! Ezt a kis élvezetet is irigylő tőlem!

— Dehogy, kedves Ilonkám. Hiszen az orvos csak javadat akarja. Nem hallottad, mennyire ártana neked, ha csak egyetlen szem epret is megennél?

— Oh tudom én jól, te is mindent irigylősz tőlem! Menj, én nem szeretlek!

— Édes Ilonkám, nemde, azt nem mondtad komolyan? Hogyan irigyelhetnék én

tőled valamit, ki olyan beteg vagy? Oh milyen boldog lennék, ha a földi javak legbecsesbbjét megszerezhetném számodra, az egészséget!

Ilonát kissé megnyugtatták e nyájas szavak; hanem az nem tartott sokáig, s egyszerre mondá:

— Nézd csak azt a gyönyörű epret! Ezt az egyet megeszem, tudom, hogy az nem árt meg nekem, s anyám nem is veszi észre, hogy egy hiányzik belőle.

— Azt csak nem teszed, édes Ilonkám; nem cselekszel az orvos és anyád parancsa ellen. És aztán, kedvesem, ha anyád nem is veszi észre, te mégis vétkezel, ha a tiltott gyümölcsből eszel. Nem, nem, én nem türom, hogy engedetlen légy!

— Ejnye! te nem türod? No, akkor hát engedelmeskednem kell, — mondá Ilona gunyosan. — Jól van, rá sem gondolok többet; hozd el a történelmet a szekrényből, majd olvassunk belőle.

Fáni azonnal teljesíté a beteg ohajtását s kerestea kívánt könyvet. Ilona felhasználta e pillanatot, hamar elvett néhány szem epret a csészéből s meg ette azokat. Alig nyelte le az utolsót, midőn anyja belépett.

— Nézd csak Ilonkám, milyen gyönyörű rózsátót hozok neked, teli van bimbóval, szinte láthatod, hogyan nyílnak meg! Nemde, eltaláltam izlésedet?

A gyöngéd anya szorosán a beteg ágya mellé tette a pompás virágot, aztán megfogta leánya kezét s nyájasan mondá:

— Nemde, ez kárpótolja a gyümölcsöt?! De azt most már el is viszem innen; de — hiszen a legnagyobb epek hiányzanak! Ilona, csak nem cselekedté az orvos tilalma ellen?

A beteg zavartan hallgatott, szégyenlé hibáját bevallani. De midőn anyja még egyszer, kissé szigorubb hangon ismétlé kérdését, a milyenhez Ilona szokva sem volt, daczosan felelé:

— Ha csakugyan híja van az epernek, akkor más nem ette meg, mint Fáni.

Ilona azt gondolta, hogy Fáni majd nem mer ellene szólni, hanem kis barátnőnk, a hazugság által mélyen felizgatva, bátran előlépett, mondván:

— Ilona, az nem szép tőled. Azért küldté hát engem a könyvet keresni, hogy az-

alatt titokban megehesd az epret? És most még hazugság által sulyosbitod hibádat!

Ilonát nagyon meglepte, hogy Fáni anyja jelenlétében meg merete neki az igazat mondani. A kis leány nem volt képes ezen megszegyenítést eltünni, büszkesége elnyomta lelkiismeretének hangját, s hevesen felelé:

— Mi joggal mered nekem mondani, hogy én hazudtam? Én nem ettem meg az epret! Te koldusleány, kit anyám irgalomból házához vett, így hálálod meg jóságát?

— Jaj nekem! — hogy dobog a szívem! — — Megfuladok! —

A beteg kimerülten hanyatlott vissza párnáira.

A bárónó magánkívül volt; hirtelen megrántá a esengetyüt, s parancsolá a belépő komornának, hogy a kocsis rögtön fogjon s menjen az orvosért.

Szégyen, lelkiismeretének szemrehányásai és boszuság dulták a betegnek lelkét s anynyira megrázkódtatták a gyenge testet, hogy borzasztó szívögöres következett a felindulásra, mely majdnem véget vetett életének.

Fáni, a betegnek szörnyü szenvedését látván, azonnal megbocsátá neki a fájdalom megsértést; gyorsan odalépett ágyához, gyámolítani akarván őt; hanem a felindult anya hevesen visszalökte őt, legnagyobb haraggal kiálván:

— Te gonosz leány, menj! Te hazugsággal akarod falánkságotat takargatni. Nézd, mit tettél! Megölöd szegény gyermekemet! El, el innen, s ne mutasd magad soha többé ezen házban!

Fánika igazolni akarta magát, de az indulatos urnó kihallgatás nélkül kivezettetett őt egy szolgáló által a házból. Még egy szomorú, szemrehányó tekintetet vetett a szegény leány a betegre, aztán követé a szolgálót. Ilona nem láthatta igaztalanságának következményeit, — a görcs egy időre megfosztá őt eszméletétől.

VII.

Ilona sulyosan megbetegedett; napokig feküdt vad, lázas álmokban, napokig küzdött a halállal. A bárónó nem mozdult ágyától; a leghiresebb orvosokat hívatá,

kik minden kigondolható gyógyszert alkalmaztak. — Végre beállt a javulás; a láz megszűnt, nyugodt álm ereszkedik időnkint a beteg pilláira, és a vigasztalhatlan anya remélni kezdett.

Ugy ült egy napon gyermeke ágyánál, örvendve nyugodt, csendes álmának, s halk esőket nyomott ajkaira. Ezen érintés felébreszté Ilonát; tiszta, de fájdalmas tekintettel nézett anyjára, mondván:

— Kedves anyám, milyen sápadt vagy! Hü ápolásod egészségedbe került. Oh, én pedig nem érdemlem önfeláldozó jóságodat! Oh, drága anyám, ha tudnád, milyen nagyot vétettem én, elvonnád tőlem szeretetedet! — De meg fogod — meg kell tudnod hibámat, lelkiismeretemet meg akarom nyugtatni. — Hol van Fáni? —

— Édes

Ilonkám, ne törődjél Fánival, ne gondold többé ama szerencsétlen eseményre, mely majd életedbe került. Lázás álmaidban is mindig azon jelenetről beszéltél és szemeid vadul forogtak. Feledd el ama leányt, ki annyi bajt és szenvedést hozott rád.

— Nem, nem; hol van Fáni? szólanom kell vele. Anyám! te nem szólsz — te valamit titkolsz előttem. Miért nincsen ő az én szobámban? Oh, ha sejtelnem valósul! Anyám, anyám! te kiűzted őt házadból, —

és én — én vagyok annak oka! Én üttem el Fánikát! Ő jó és derék, én vagyok a rossz. — én ettem meg az epret! Kedves anyám, ne haragudjál, bocsáss meg nekem! — kiáltá esdő hangon, anyja kezeit lázasan forró ajkaihoz szorítva; mert bűnének vallomása újból hevesen megrázkódtatta testét.

— Ilonkám, szeretett gyermekem, — kiáltá a bárónő aggódva, — én nem harag-

szom; önkényes vallomással jóvátetted hibádat. Oh ne izgasd fel magad!

— Köszönöm, köszönöm! édes anyám, milyen jót tett nekem bocsánatod! Te olyan jó vagy, olyan jó, s én — oh én nem érdemlem meg jóságodat! — De addig nem nyughatom, a míg Fáni meg nem bocsát nekem. Ő nemeslelkű, ő megbocsát nekem, tudom. Kérlek, édes anyám, küldj el érte!

— Mindenesetre, gyermekem, azonnal elküldöm a cselédeket, hadd keressék fel. Kegyetlen-

ség volt tőlem ama leányt kiűzni a házból, a nélkül, hogy más menhelyet jelöltem volna ki számára; de haragom akkor nem ismert határt, s a folytonos aggály és gond betegséged alatt elfeledtette velem Fánit. Remélem, ő ismét visszament Széplakra s felkereste a falu biráját, ki akkor is oltalma alá vette, midőn anyja meghalt. Légy nyugodt, gyermekem, azonnal oda küldöm a

„El, el innen, s ne mutasd magad soha többé ezen házban!”

kocsist, s néhány óra mulva Fáni nálad lesz.

A bárónő kisietett, hogy a dolgot elintézzé, Ilona kimerülten hajtá fejét a párnákra; az értekezés anyjával fölötte megtámadta gyenge idegeit, hideg veriték ütött ki homlokán, erősen szorítá sovány kezeit görcsösen dobogó szívére. Az álmom, a betegek legjobb barátja, meglátogatta bágyadt pilláit s rövid időre enyhíté fájdalmát.

Midőn a bárónő halk léptekkel visszament a betegszobájába, ott találta az orvost, figyelemmel szemlélve a szendergőt. A bárónő oda lépett; fájdalmas tekintettel ragadá meg kezét az orvos, mondván:

— Méltóságos asszony, még egyszer figyelmeztetem önt, ne adjon helyet a reménynek. Leánya fel nem üdülhet.

— Az nem lehet, orvos ur; nézze csak, mily nyugodtan alszik, hiszen ezen álmom ismét helyrehozza erejét, s felüdülése felé fog haladni.

— Szegény anya! Kötelmem parancsolja, hogy mondjam meg önnek a leplezetlen valót. Gyermekeénél csak a végkimerülés idézi elő az alvást, s az a halálnak, nem az üdülésnek előjele. Leánya élete már csak gyenge szálon függ, minden pillanat megfoszthatja önt gyermekétől. Legyen erős, s tűrje megadással e nehéz csapást; — szegény gyermek! rá nézve a halál megváltó angyal, mert ő soha sem lett volna egészséges.

Az orvos részvétteljesen megszorítá a szegény anya kezét s távozott.

Mély búval telt szívvvel ült a bárónő gyermeke ágyánál, szemeit aggódva rá függesztve.

Üdvteljes mosoly deríté fel az alvó vonásait, ajkai mozogtak, mintha imát rebegnének. A beteg egyszerre kinyitá szemeit és sugárzó tekintetet vetett szomorú anyjára.

— Oh milyen gyönyörű álmom volt, drága anyám! A mennyországban voltam. Az angyalok körülállták Isten trónját, s oly szépen énekeltek; midőn engem megpillantottak, felém mosolyogtak és üdvözöltek engem. Már követni akartam édes hangjokat, közeledtem a Mindenható trónjához, midőn egy rettenetes hang megszólalt melletttem: „Te nem vagy méltó a mennyország örömeire, te nem kerested meg Istent,

nem hallgattál a jó gyermek oktató szavára, kit javalásodra hozzád küldött, te szerencsétlenségbe döntötted őt, — Isten nem lesz irgalmas irántad, mint te nem valál irgalmas a szegény árva iránt.“ — — Busan akartam visszafordulni, de az angyalok énekeltek: „Isten a jóság és szeretet, Isten megbocsát a bűnbánónak, a ki benne bizik!“ — s ekkor felébredtem. — Oh anyám, bármilyen nagyot vétettem is, szívem mélyéből megbántam, s bizom Isten irgalmában, mert ő küldte nekem a szép álmot, — ő megbocsát nekem! —

Halk nyögéssel hanyatlott vissza párnáira; szilajul dobogó szíve szörnyű fájdalmat okozott neki s félbészakítá beszédét. Hosszabb szünet után gyenge hangon folytatá:

— Édes anyám, érzem, hogy nemsokára elválok tőled. — Ne sirj, — Isten majd megvigasztal téged. — Fánikától az én nevemben is kérj bocsánatot — mert én többé nem fogom őt látni — Jaj — szívem! — A halál gyorsan közeledik. — Édes anyám, teljesítsd haldokló gyermeked utolsó kérését — vedd magadhoz Fánikát, hadd legyen leányod; — ő jobb gyermeked leend, mint én valék — — —

— Szentül megfogadom előtted, ohajtásod teljesülni fog! — kiáltá a bárónő zokogva. — Istenem, Istenem, te keményen büntetsz engem, de igazságosan. Oh, most érzem csak, milyen keserves fájdalom az, gyermekét elveszteni! — Mennyit szenvedhetél te, szegény nővérem, midőn a halál elválasztott leányodtól! — Oh, Ilonkám, te nem is tudod, hogy Fáni tulajdon nővérem gyermeke; haldokolva küldte őt hozzám — szent örökségül. Azon hite, hogy én anyailag fogok gondoskodni leányáról, enyhíté az elválás fájdalmát halálórájában. Milyen rosszul teljesítettem e szent kötelmet! — Hogyan bántam ama szegény árva leányt! — Tulságos büszkeségemben megfélekedtem az emberszeretetről. — Oh csak halálod nyitja fel szemeimet! — Igen, szentül fogadom itt előtted, Fáni leányom leend! —

— Köszönöm — köszönöm, édes anyám! Ah, mint megkönnyebbült lelkem! Az ég megnyílik, — látom Isten angyalait felém inteni, — élj boldogul — édes — édes

Eliza az erdei tó partján. (Lásd szövegét a 310. lapon.)

ra,
en-
esz
al-
san
lok
ten
k!
ár-
ból
ert
bo-

ár-
dal-
dét.
bly-

ára
majd
ne-
bbó
! —
ám,
éré-
gyen
mint

ajta-
zo-
nyen
most
n az,
ved-
nalál
n, te
érem
m —
nyai-
té az
ilyen
t! —
eány-
megfe-
csak
szen-
nyom

yám!
Az ég
felém
des

anyám! — egykor — viszont — látjuk — egymást! — —

Üdvözült mosoly játszá körül a haldokló ajkait — az élet eltűnt vonásairól — az utolsó lehellet ellebbent — a halál angyala megcsókolta homlokát.

A boldogtalan anya halkkal befogta gyermeke szeméit. Végtelen fájdalommal veté magát a drága halottra, számtalan csókkal, forró könnyekkel árasztva el a csendes arcot.

(Vége következik.)

Dolgozni nem szégyen.

Elmult a rideg tél,
A tavasz felébredt
S ékes zöld ruhát szőtt
Hegynek, völgynek, rétnek.
Fellomboz minden fát
S bokrot a vidéken
A közmondást tartva:
„Dolgozni nem szégyen“.

Kelet felől szépen
Felmosolyog a nap;
Égre, földre bőven
Hinti a sugarat.
Vidámságot, éltet
Kelt munkás fényében
A közmondást tartva:
„Dolgozni nem szégyen“.

Bérezről völgybe siet
S rónára a patak
A folyamba s ezzel
A tengerbe halad.
Partjain a virányt
Frisíti vizében,
A közmondást tartva:
„Dolgozni nem szégyen“.

Erdő, mező hangzik
Büvösbájos daltól,
Mely gyönyörűn feleseng
Ezer madár-ajkról.
S emeli szívünket
Pompás énekében,
A közmondást tartva:
„Dolgozni nem szégyen“.

Késő estig a méh
Jó kora reggeltől
Mézet szorgalmasan
Szed virágkelyhekből.
Fáradtan tér haza
Terhe bőségében,
A közmondást tartva:
„Dolgozni nem szégyen“.

A hold s a csillagok
Egész éjjel égnék:
Hogy eloszlathassák
A vak setétséget.
Ki nem fáradnak a
Világító fényben,
A közmondást tartva:
„Dolgozni nem szégyen“.

Munkálkodik folyvást
Az egész természet,
Mig csak pezsdül benne
Egy parányi élet.
Munkálkodjunk azért
Hát mi is serényen,
A közmondást tartva:
„Dolgozni nem szégyen“.

Városov Mihály.

A hattyúk.

— Mese. —

(Képpel.)

Messze, messze innen, ott, hová a fecskék költöznek, mikor nálunk tél van, lakott egy király, annak volt tizenegy fia és egy leánya. A tizenegy királyfi fényes csillaggal mellükön és karddal oldalukon járt az iskolába; gyémántvesszőkkel irtak aranytáblákon s épen olyan jól tanultak meg mindent könyv nélkül, a mint olvastak. Nővérük Eliza tükör-üvegből készült zsámlyon ült s olyan képes könyve volt, melynek árán egy pár várost lehetett volna megvásárolni. — Bizony, jó dolguk volt azoknak a gyermekeknek; de nem úgy maradt az mindig!

Atyjok, ki még nem is volt öreg ember, nőül vett egy gonosz királynőt, ki a szegény gyermekeket sehogy sem szerette. Azt mindjárt az első napon észrevehették. Az egész

királyi palotában nagy öröm és fény volt, s a gyermekek is jókedvűn játszottak, de midőn az uzsonna ideje jött s a vendégek ettek-ittak és mulattak, a gyermekek gyümölcs és sütemény helyett — homokot kaptak esészéikbe, s a mostoha parancsolá nekik, tegyenek úgy, mintha ennének.

Néhány nappal ezután a királyné falura vitette a kis Elizát egy paraszttasszonyhoz; és annyi rosztat beszélt a királynak fiáról, hogy végre nem is gondolt velök.

Egy nap azt mondá a gonosz mostoha a tizenegy királyfinak:

— Repüljetek, szálljatok ki a széles nagy világba és táplálkozzatok a hogy tudtok! Szálljatok mint nagy madarak s legyetek némák!

Hanem a varázs még sem sikerült oly gonoszul, a mint a királyné akarta; a királyfiak tizenegy gyönyörű hattyúvá változtak. Sajátságos szivreható sikoltással repültek ki az ablakon s szálltak tova a kerten és erdőn túl.

Még koránreggel volt, midőn arra szálltak, hol Eliza nővérik a parasztházban tiszta ágyon feküdt és aludt. Egy ideig ott lebegtek a ház felett, hosszú nyakukat forgatva s szárnyaikkal csattogva, — de hangot nem adhattak, és így senki sem hallotta, senki sem látta őket; tovább kellett szállniok, magasan a felhők felé, el a széles világba, — és úgy szálltak egy sötét, nagy erdőig, mely egész a tengerig kiterjedt.

A szegény kis Eliza, ott a parasztházban, sokat gondolt tizenegy fivérére, hanem még sem juthatott hozzájuk. Egy nap úgy mult el, mint a másik. Ha a szellő a ház előtti rózsabokrok közt lengedezett, azt suttagá nekik:

— Ki lehetne szebb, mint ti! —

De a rózsák fejeiket rázták s mondták:

— Eliza szebb! —

És ha az öreg paraszttasszony vasárnap délután ajtaja előtt ült a padon és zsolttáros könyvében olvasott, a szél forgatta a leveleket s így szólt a könyvhöz:

— Ki lehet ájtatosabb, mint te? —

— Eliza! — felelé a könyv. És tiszta való igaz volt, a mit a rózsák és a könyv beszéltek.

Midőn Eliza 15-éves lett, hazavitték őt. De alig látta a királyné, milyen gyönyörű

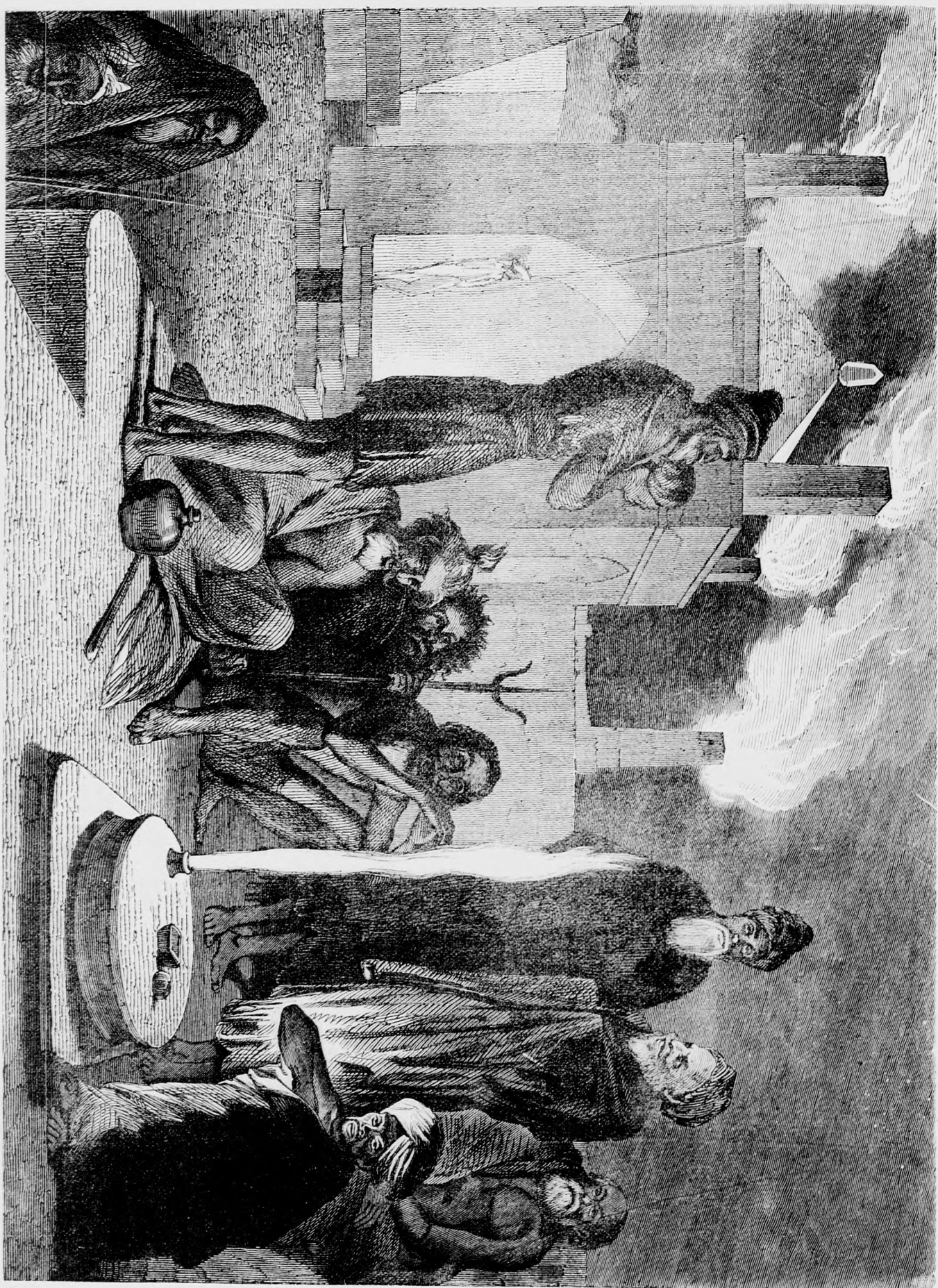
leány lett a szép Eliza, — gonosz lelke azonnal megtelt gyűlölettel és boszúsággal, s örömet átváltoztatta volna őt szintén hattyúvá, mint fivéreit, de nem merte, mert a király látni akarta leányát.

Másnap reggel a királyné elment a fürdőbe, fogott három varangybékát, egymás után megcsókolta őket, és az elsőhöz így szólt: „Ha Eliza a fürdőbe jön, ülj feje tetejére, hadd legyen olyan ostoba, mint te!“ — A másiknak mondá: „Ülj homlokára, hadd legyen olyan rút, mint te!“ — És a harmadiknak: „Pihenj meg szivén, hadd legyen gonoszszá és szenvedjen érte?“ —

Ezután a tiszta vízbe tette a három varangyot, mely azonnal zöld színű lett. Midőn aztán Eliza, a mostoha parancsára, a fürdőbe szállt, és szokása szerint egészen lebukott a vízbe, — a bűvös békák egyike feje tetejére, a másik homlokára ült, és a harmadik szivén pihent; de Eliza azt észre sem vette, s midőn ismét felmerült, három piros mákszirom uszott a víz színén. Ha a békák nem lettek volna mérgesek és megbüvöltek, rózsákká váltak volna, mert Eliza fején és szivén nyugodtak, de azért mégis virág lett belőlök, mert Eliza olyan jó és ártatlan volt, miszerint a gonosz bűvésznőnek nem volt hatalma felette.

Erre megharagudván a mostoha, bekente őt zöld dióhéj-nedvvel, hogy egészen barna lett, bemázolta arcát és kezeit bűzös kenőccsel s összeviessza borzalta gyönyörű haját, úgy hogy nem is lehetett rá ösmerni a szép Elizára. Nem is ösmerte meg őt senki, tulajdon atyja sem, ki csak intett kezével, menjen el tőle; csak a házi kutya és a fecskék ismerték meg őt, de hiszen ezek csak szegény állatok voltak s nem szólhattak semmit.

Ekkor sírt a szegény Eliza s még jobban vágyott fivéréi után; nagyon szomorú lett és nagy bujában egyszer egész titokban elhagyta a királyi palotát, a kertet, s úgy vándorolt egy egésznap és egy éjjel, míg egy nagy erdőbe ért; ő maga sem tudta, hová men, csak fivéreit akarta keresni és megtalálni. Miután annyira elfáradt s eltevédett az erdőben, — mert ismét este lett, — lefeküdt a lágymohára, elmondta esti imáját s elaludt. Fivéreiről álmodott: milyen boldogan éltek együtt gyermek-korukban,

A bakui tizimádók. (Másd szövegét a 311. lapon.)

hogy
most
bold
gasa
mer
csak
nap
dár
és l
lott
ott
egy
sz

Veteran

tük
pill
oly
mos
ezu
mid
bizo

bef
a k
mél
sem
Iste
Vae

hogyan játszottak, olvastak és írtak; és most megint együtt írtak és olvastak és boldogok voltak . . .

Midőn Eliza felébredt, a nap már magasan állt az égen; de ő azt nem láthatta, mert a magas fák kiterjesztették ágaikat, csak fenn a tetők galyaiban játszottak a napsugarak, lobogó aranyfátyolként.

Csodálatos illat volt az erdőben, és a madárkák nem is féltek, egész bizalmasan jöttek és leültek Eliza vállára és fejére. Vízet hallott csörgedezni; odament a hang után, s ott több nagy forrást talált, melyek mind egy tóba folytak, s ez oly tiszta volt, miszerint úgy láthatta magát benne, mint a

almafát talált, melynek ágait gyümölcsének terhe lehuzta, azt szépen megtámogatta, nehogy ágai letörjenek. Így ért az erdőnek kellő közepébe. Ott olyan nagy csendesség volt, miszerint saját lépteit hallá, egyetlen madarat sem látott ott, egyetlen napsugár sem tört át a sűrű falombokon; olyan tökéletes magányban volt, a melyet eddig még nem ismert.

Midőn este lett, olyan sötét volt, hogy a fákat sem látta, s egyetlen csillag sem látszék a lombokon keresztül, egyetlen fénybogárka sem világított a moha közt. Eliza búsan lefeküdt, s mivel fáradt volt, hamar el is aludt. Egyszerre úgy látszék neki,

Puszta növényesoport : árvaleányhaj, kókőresin, bókafélék és bogáncsok. (Lásd szövegét a 318. lapon.)

tükörben. Midőn Eliza saját ábrázatát megpillantá a vízben, megijedt önmagától, — olyan rut és barna volt; de midőn megmosdott, fehér bőrét ismét visszakapta; ezután egészen megfürdött a szép tóban, s midőn kijött a vízből, szebb kiráyleány bizonyára nem volt a világon.

Miután felöltözködött s hosszú haját befonta, elment a bugyogó forráshoz, ivott a kristálytiszta vízből s tovább vándorolt mélyebben és mélyebben az erdőbe, ő maga sem tudta hová; fivéreire gondolt és a jó Istenre, ki őt bizonyára nem fogja elhagyni. Vad almát és gyökeret evett, s midőn egy

mintha a fák lombjai kétfelé oszlanának s a jó Isten rá tekintene kegyes szemével, és feje fölött s vállán át apró anyalkák mosolyogtak rá. Midőn reggel lett és Eliza felébredt, nem tudta, álmodott-e, vagy igaz volt, a mit látott.

Alig ment egy kis darabig előre, midőn egy öreg asszonynyal találkozott, ki egy kosár epret vitt; neki is adott belőle. Eliza kérdé, nem látott-e tizenegy királyfit az erdőn keresztül lovagolni?

— Nem láttam, mondá az öreg asszony, — hanem tegnap láttam tizenegy hattyút, aranykoronás fejekkel, a folyón lefelé uszni!

És el is vezette Elizát oda, hol egy kis folyó az erdön keresztül folyt. Eliza elbúcsúzott az öreg asszonytól s a folyót követte, mely a nagy tengerbe omlott.

Az egész gyönyörű sík tenger ott terült most a leányka szeméi előtt; de egyetlen vitorla, egyetlen sarka sem vala látható. Hogyan fog ő hát most már tovább vándorolni? A mint úgy gondolkozott és jobbra-balra nézett, egyszerre észrevert a nedves tengeri fű közt tizenegy fehér hattyútollat, s vízesepek csillogtak rajtuk, vagy tán könyvek voltak? . . . azt ő nem tudta.

Eliza szépen összeszedte a hattyútollakat. Ámbár oly mély magány volt körülötte, ő még sem unta meg magát a tengerparton, mert a tenger folytonosan változó látványt nyújtott. Ha egy nagy fekete felleg lassan tova vonult az égen, akkor úgy volt, mintha a tenger azt mondáná: „Én sötétlen nézhetek“, és szél támadt, s a hullámok kifelé fordították fehér habbal bélelt palástjokat; de midőn estefelé a nap nyugodni szállt, s az esti égen lángolt az arany-és bibor estipír, — akkor az egész tenger egyetlen nagy rózsalevélhez hasonlított; a szelek aludtak, de bár a tenger is nyugodni látszék, mégis folytonos halk mozgásban volt.

A mint a nap egészen eltűnt a láthatárról, mintha a tengerbe elmerült volna, Eliza tizenegy hattyút látott a part felé repülni; mindegyiknek aranykoronája volt. Egymásután repültek sorban, s úgy néztek ki, mint egy hosszú fehér szalag. Ekkor Eliza elbújt egy bokor mögé. A hattyúk közelében leereszkedtek, hosszú fehér szárnyaikat csattogtatva. De a mint az utolsó napsugár is eltűnt, hirtelen eltűntek a hattyúk, és tizenegy szép királyfi, Eliza fivérei, állt előtte. A leányka hangosan felsikoltott; mert ámbár nagyon megváltoztak, ő mégis tudta, érezte, hogy ezek az ő testvérei, — egymásután megölelte őket, s mindegyiket nevéen szólítá. A fivérek is nagyon örültek, midőn kis nővérüket látták, ki olyan gyönyörű szép leány volt, — s nemsokára megtudták egymástól, milyen gonoszúl bánt velök a rosztelkü mostoha.

— Mi tizenegyen, — mondá a legöregebbik, — mint vad hattyúk szállunk a levegőben, míg a nap az égen áll; a mint le-

nyugszik, visszakapjuk emberi alakunkat; azért arra kell vigyáznunk, hogy olyankor mindig szilárd talajt leljenek lábaink; mert ha akkor fenn a magasban szállnánk, vagy a vízbe, vagy a földre kellene zuhannunk. Mi igen szép országban lakunk, ott túl a tengeren; hanem az nagyon messze van, s utunkban nincs másféle sziget, melyen az éjjelt tölthetnők, csak egy magános kőszikla emelkedik ki a tengerből. épen utunk felében; de azon is csak szoroson egymásmellett pihenhetünk meg. Ha a tenger erősen hullámzik, a habok egészen megnedvesítenek minket; de mégis hálát adunk Istennek, hogy ilyen menhelyünk is van, mert ezen szikla-sziget nélkül soha sem látogathatnók meg hazánkat! Mert minden ilyen utazásra az évnél két leghosszabb napjára van szükségünk! Csak egyszer egy évben szabad kedves hazánkat meglátogatnunk; tizenegy napig maradhatunk itt, a nagy erdő felett elszállhatunk, onnan megláthatjuk szülővárosunkat és a palotát, melyben atyánk lakik, úgy mint a magas tornyot, hol anyánk sirja áll. Ekkor úgy látszik nekünk, mintha a fák és bokrok rokonaink lennének, hiszen most is ugyanazon régi nótát fújja a juhász furulyáján, mely után mint kis gyermekek tánczoltunk! Igen, itt van a mi hazánk, ide vonz szívünk, és itt, kedves hugoskánk, itt találunk téged. Még két napig időzhetünk itt, aztán vissza kell mennünk, a tengeren túl egy gyönyörű országba, de — még sem hazánk az! De téged, Eliza, hogyan visziünk el? Nincs sem hajónk, sem sarkánk.

A fivérek sokáig tanácskoztak és majd egész éjjel mindig csak arról beszéltek; aztán puha fekhelyet készítettek száraz tengeri fűből, mindnyájan lefeküdtek s nemsokára mélyen elaludtak.

(Vége következik.)

A bakui tűzimádók.

(Képpel.)

Baku, mely a „baadku“ (reggeli szél) perzsa szóból ered, erődített kikötőváros a Káspi-tenger nyugati partján, az Aspheron félsziget déli részén, mely az egykor perzsa,

most pedig az orosz hatalom alatt álló Shirván tartományhoz tartozik.

Bakunak mintegy 6000 lakosa, s egy görög-orosz és egy örmény templomon kívül több mecsetje és nagyszerű vendéglője van. De leginkább nevezetes jeles, soha be nem fagyó révéről, mely épen ezért főállomáshelye a kaspi-tengeri orosz hajóhadnak, s Astrakánon kívül legjelentékenyebb kereskedelmi város a Kaspi-tenger mellett.

De legfőbb nevezetességét mégis csak a közelében lévő kőolaj- (naphta) források s az örökké égő tűz képezik. E kőolaj-források, melyek már Krisztus után 912-ben ismeretesek voltak, egy $\frac{3}{4}$ óra hosszúságú s 1000 lépés szélességű síkságon találhatók. Mélységök különböző; némely forrásoké 90 lábnyira is terjed, s főleg fekete kőolajt tartalmaznak. E források száma 120; a legjelesbek Szarachani falu mellett találhatók.

Az ugynevezett „örök tűz“ Szarachani és Emir Hadshan falvak közt, Bakutól északra mintegy 15 versztnyire ég (verszt: orosz mértföld, mintegy 3100 láb), hol a kagylómész hasadékaik közül tör elő, s hatalmas, különösen éjjel meglepően szép lángoszlopban lobog fel. E tűz könny-gázból áll, valószínűleg szénenynyel vegyest, a föld belsejéből fejlődik ki, s egyszer meggyújtva, folytonosan ég.

Midőn a hasadékokból felszáll, egészen szagtalan, csak mérsékelt meleget terjeszt, s könnyebb a légköri levegőnél. A láng színe sárgás-fehér, s ha kiálszik, füstjét nem látni. Ezenkívül vannak még Bakutól nyugatra kisebb égő források is, melyek azonban nem mindig égnek, mert az eső és hó által kioltatnak. Ezekből a gáz zajjal tör ki, s a mélyedésekben lévő kis tócsák vizén egybegyűlve, lángolva ég, ha meggyújtják.

Baku egész környéke tüzképződményű (vulkanikus). 1827-ben Jokmali falu mellett, a várostól nyugatra, váratlanul egy tűzoszlop tört ki a földből, hol azelőtt lángot soha sem lehetett látni; midőn a lég meleg és párákkal van tele, nem ritkán az egész környéken láthatni éjjel fehéres-kék, csaknem minden melegség nélküli fénykiömléseket a földből emelkedni, melyek óriási bolygótüzekként lebegnek ide s tova

a síkságon. Végre van itt mintegy 80 iszapvulkán is, különösen a Balchani falu mellett emelkedő halmon, nem messze a „nagy tüztől“. Ezek iszappal és kőolajjal telt gödröket képeznek, melyek átmérője 2—6 láb, s bizonyos időközönként gázbuborékok szállnak föl belőlük, melyek, ha meggyújtják, épen oly tiszta lánggal égnek, mint a nagy tűz.

Hogy mióta ég a „nagy tűz“, nincs tudva. Igen valószínű, hogy már a legrégebb korban ismeretes volt, midőn Zoroaszter tűzimádó-vallása Keleten még sokkal jobban volt elterjedve, mint most. Ugy hiszszük, kedves fiatal olvasóinkat érdekelni fogja, ha többet is szólunk ezen ősrégi vallásról, melynek megalapítója Zoroaszter volt. A tűzimádók hisznek egy legfőbb lényben, vagy Istenben, kinek neve Zervan (örökkévaló vagy határtalan,) s kitől két más őslény vette származását, — egy jó: Chormezdas (Ormuzd), s egy rossz: Enghreo-Meenioch (Ahriman). Ezek harcra keltek egymás ellen, de egykor mégis a jó lény fog győzni. Van továbbá e vallás szerint három világ: egy felső, szellemi, az őstüzek s a teremtő erőnek lakhelye; egy közép, hol Ormuzd, a világosság királya, és Mithra (a természet) uralkodik — ez lenne tehát földünk; — végre egy alsó, Ahriman és társainak, a Dev-eknek sötét lakhelye. A Dev-ek gonosz szellemek, melyek különféle rangúak és rendűek, mint szintén Ormuzd társai is, a jó szellemek, melyeket az emberek segítségül hívnak.

E vallásnak most már csekélyszámu követői vannak, s maga a vallás is, miután a győzelmesen előnyomuló mohamedánok a parzokat (igy nevezik a tűzimádókat) összes könyveiktől megfosztották — e szerint, mint mondani akarók, maga a vallás is jelenleg alig egyéb az egyszerű tűzimádásnál.

Jelenleg vannak még tűzimádók, vagy parzok Indiában Szurate és Gupperat vidékén, kik közt igen gazdag kereskedők találhatók, továbbá Kerman és Aserbeidshan perzsa tartományokban; végül Baku szomszédságában, hol az ősrégi tűzimádó-templom, Ateszgha, még mai nap is fennáll. A Baku környékén megtelepedett tűzimádók közt számos hindu van, kik aggságukra e szent helyre visszavonultak. Szokásaik közé

Känguru. (Lásd szövegét a 318. lapon.)

tartozik, hogy a tüzet soha sem fujják, mert azt lehetők által tisztátlanná tennék, hanem mindig fujtatót használnak a tűz szítására. Midőn imádkoznak, a nap felé fordulnak, mivel ez az ős tüzek leghatalmasbika, s ekkor övüket leteszik.

Midőn az ifju férfi-korba lép, fehér övet kap, mely 72 gyapju- vagy teveszőr-rostból szövetség, „koszti“ nevet visel, s titkos jelentőséggel bír. Papjaik csak azon étkeket

dozó madarak a húst egészen le nem szedik a csontokról; ezután leszedik a száraz csontokat s egy másik torony üregébe hányják, s miután az megtelik, más tornyot építenek. Képzeltetni, kedves olvasóim, mennyire rontja a levegőt a holttestek rothadása és enyészete a szabadban, — s az ilyen, Keleten sok helyen előforduló, és ezekhez hasonló szokások képezik ama szörnyű ragály, mely most már szinte meghonosult nálunk

Känguru-vadászat. (Lásd szövegét a 318. lapon.)

eszik, melyeket maguk készítettek, s a tűz-imádók egyáltalában nem esznek sem sertés-, sem marhahúst, mert a sertés tisztátlan, a szarvasmarha pedig szent állat.

Azelőtt a parzok a földbe szokták temetni halottaikat; most lakhelyükön kívül egy magas tornyot építenek számukra; ide rakják fel halottaikat fehér ruhába öltöztetve, s mindaddig ott hagyják, míg a raga-

is, s mely évenként ezer meg ezer drága életet ejt zsákmányul — a kolera eredetét; mert semmi sem mozditja elő annyira az ilyen szörnyűséges ragályos járványok elterjedését és gyarapodását, mint a romlott levegő beszívása, mely testünk vérét megmérgezi.

Mellékelt képünk épen az imadás idejében ábrázolja a bakui agg parzokat, a mint körülülük és állják az egyenesen emelkedő

tűz-oszlopot, mely az oltáron ég. A háttérben látjuk az imolát, vagy a templomot, melynek kürtöserű tornyaiból szintén lángok emelkednek. — Perzsaországban a tűz-ímádók mintegy 2000 családot számlálnak. Az évet ők is 365 napra osztják, s minden 120-ik évet egy hónappal toldják meg.

Pusztai növénycsoport.

(Képpel.)

Alig van most már hazánknak oly vidéke, hol nem ismernék látásból is az alföld pusztáinak tündériesen bájos disznövénységét, az árvaleányhaját. Ezen fehér, finom, tollszerű, lengő szálakkal diszlő fűféle növényt, másfél évtizeddel ezelőtt a felföldön még nem igen ismerték, és épen e sorok írójától, ki gyönyörű árvaleányhajbokrétával díszíté kalapját, — Zólyommegyében utaztakor egy fiatal ember bámulva kérde: „Kérem, mi-féle madárnak tolla ez?” —

Ezen növénynek tudományos neve: *Stipa pennata* (tollszerű fű). A nem, melyhez tartozik, általában oly fajokat foglal magában, melyek csaknem mindnyájan a puszták terméketlen, verőfényes földjét szeretik. Köztük legelterjedtebb faj az árvaleányhaj, mely nem egyedül kedves hazánk alföldjének sík pusztáin, de elszórva, egész déli Európában található, sőt termővidékének a Közép-Rajna, déli Svédország, s a Volga felsővidéke vet határt. Legjobban tenyészik azonban déli Oroszország rónáin s a magyar alföldön.

Az egész növény 1—3 láb magas, és korához képest 1—15 szárat hajt évenként. Szára és levelei kemények, merevek, csaknem serteszzerűek, s bágyadt szürkés-zöld színök a földnek, melyben tenyésznek, nem képesek frissen éleveníre kinézést kölcsönözni. Szára és levelei közönségesen május első felében szoktak fejlődni, és azután gyorsan következik egymásután a fejlődés, virágzás és hervadás ideje.

Ugyanazon időben a többi növények is fejlődésük tetőpontját érik el; a szironták-félék (*Ranunkulus*), szegfűvek, kosborfélék (*Orchideen*), a bojtos sárgavirágú bóka (*Astragalus*), s mindenek felett a pazsmárszagu *Jurinea* (bogács), teljes virágzásban vannak.

Május végén minden pusztai növény legszebb virágzásában díszlik, s ilyenkor nézzük meg azt a végtelen rónát. Este van, — a nap búcsú-sugarai az utolsó csókot nyomják kedvenczük — a sík pusztá homlokára. Mint ezüst szálak csillámlanak ekkor a tollszerű hullámzó kalászok a bűvös alkonyvilágításban, mely a rónát elárasztja; — aztán a nap hirtelen eltűnik a láthatárról, az esthajnal lángja fellobban nyugaton, s a földet egy vérpiros vonal választja el az égtől; és a pusztá egyszerre egyhangúvá, színtelenné válik, csak az árvaleányhaj szála hullámzanak még fehér ködként az előtérben, de távolabb már kétes árny-szürkület takarja el a vidéket. Lassankint a lángoló alkonypír is elhalványul, s ég és föld egy sötét tömeggé olvad össze, melyből csak itt-ott csillámlik elő egy felvillanó pásztor-tűz. Ilyenkor leszáll a puszták tündére, a Delibáb, a földre, s ott sétál láthatatlanul, hallhatatlanul, megmosdik a hűs gyöngyharmattal, fésüli aranyhaját — és a szálakból, melyeket elhullat, jövő tavasszal ismét új árvaleányhaj-fű nő, — — így beszélte el nekem egy öreg pásztor, ki a pusztában született, egész életét ott töltötte, s a pusztá földje fogja takarni, ha egykor nyugodni száll a sirba — —

De a pusztá nem soká pompázik növényeinek díszében; júniusban a nap égető sugaraitól már elhervad, elszárad ott minden, a mi zöldelt és virult, s most bús, szomorú látványt nyújt a pusztá, — az élet elköltözött onnan, semmi dísz, semmi élénkség; mély csend uralkodik a végtelen rónán, mely fölött a nap aranyhálót sző sugaraiból.

A känguru.

(Két képpel.)

Ha kellő fogalmat akarunk magunknak szerezni földünk tulsó felének e sajátos lakóiról, azokat nem valamely állatsereglet szűk ketrecében, hol a szegény, különben oly vidor, élénk állatok egykedvűn, szomorun ülnek egy helyben, legfeljebb egyszer-más-szor emelkedvén fel hosszú, hátsó lábaikon, hanem legalább egy jól berendezett állatkert szabadabb terén, mint például a világhírű berlini állatkertben kellene látnunk, hol minden állat fölleli szokott kényelmét,

s mindent, a mi élvezetet nyújthat — a menyinyire csak lehetséges — a fogságban.

Ott a känguru (ugrony) is egészen más-ként tűnik fel, mint az állatsereglet ketre-czében, — szabadon, fesztelenül mozoghat, s alkalma van a szemlélőnek öt természetes vidor játékában is megleshetni.

Hogy a känguruk pusztán csak hátulsó lábaik segítségével ugrálnak, azt majdnem minden ember tudja, de mégis meglepő azt a maga természeti valóságában látni, anynyira különbözik minden más ugró állatok mozdulataitól. Mikor az állat ugrik, hatalmas hátulsó lábait egész hosszában kinyújtja, míg apró előlábait egészen a testhez szorítja, úgy hogy alig észrevehetők; de mindenkifelett a tömör, vízszintesen hátrafelé kinyújtott fark teszi az ugró kängurut oly feltűnővé. E testrész rendkívül erős kifejlődése megfelelő arányban áll annak használatával. A känguru nem csak egyensúlytartó rudnak használja farkát ugráskor, hanem a lassu mozgásnál is támaszul szolgál neki, mert ha hátulsó lábait egy lépéssel előre akarja tolni, farkára támaszkodik, mely olyankor perczekig is csak maga tartja fenn az állat nehezebb hátulsó felét, — erre pedig nem csekély izomerő szükség s.

Legfeltűnőbb a känguru mozgása és magaviselete viaskodás és játszás alkalmával, a mint azt mellékelt első képünk is mutatja, mely két játszó kängurut ábrázol a berlini állatkertben; e kép világosabb fogalmat adhat a känguruk mozgási módjáról, mint bármiféle hosszadalmas leírás. Míg testök felső része vidáman enyelgő tánczoló párhoz hasonlít, azalatt mindenkép igyekeznek, hogy hátulsó lábaikkal találják egymást, s minthogy azokat csaknem egyszerre kapják fel, ilyenkor az állat egész súlya csupán csak a farkon nyugszik, s lehet mondani, hogy farkán áll. Minthogy a känguru hátulsó lábai éles karmokkal vannak ellátva, melyek közül különösen a középső rendkívüli hosszú és hatalmas, ha ily helyzetben komoly verekedés alkalmával egész erejéből ellenfele hasához vág, tán halálos sebet is okozhat.

Ezen első pillantásra idomtalannak látszó állat különben igen jámbor természetű s könnyen megszelídül, fölötte kíváncsi,

s minden szokatlan neszre felemelkedik, fülel, jobbra-balra forgatja ékes fejecskéjét s nagyra nyitott szemmel értelmes tekintettel nézi a szemlélőt.

Ausztráliának e sajátságos állata most már Európa fővárosainak állatkertjeiben majdnem mindenütt képviselve van, s a közönség megbámulhatja bennök ama csodás világrész mesészerű szülőtteit, hol fehér hollók, fekete hattyúk, félig madár, félig emlős állatok, lombtalan fák és más efféle bámulatos teremtmények találhatók.

Másik képünk egy ausztráliai känguruvadászatot ábrázol. Az ötödik világrészben e különös alkatu és természetű állat husát megeszik s rendszeren lesből szokták vadászni, s legbiztosabban olyankor lehet rájuk löni, mikor ugrani készülnek.

Krónika.

— Az angol trónörökös, fivére Artur herczeg és több magasrangu angol főúr kíséretében vasárnap Bécsből lerándult Pestre, hol három napot töltött. A trónörökös gőzhajón érkezvén, utjában Visegrád alatt kikötött s megszemlélte az ottani történeti nevezetességű romokat. A pesti parton roppant néptömeg várta és lelkes éljenekkel üdvözlé a magas vendéget, ki a „Hungaria“ szállodában szállt meg, honnan azonnal a főúri kaszinóba kocsizott, hol czigányzene mellett egész éjfélig időzött. Másnap megnézte a csolnakversenyt, este pedig a nemzeti színházba ment, hol a „Hunyady László“ című dalművet adták; kedden jelenvolt a lófuttatáson, este pedig a tiszteletére rendezett tánczvigalomban. A herczeget meglepte a magyar vendégszeretet, melylyel a fővárosban találkozott, s azon ígérettel távozott, hogy őszszel ismét meglátogatja Pestet, és akkor pár hetet itt fog tölni.

— Külföldi vendégek. A bécsi világkiállítás látogatói közül napról-napra többen rándulnak le fővárosunkba. A legközelebbi napokban lejön Mr. Stillman, a „New-York-Tribun“ egyik levelezője is. Különben ő már régebben is járt itt, mikorról nem valami kedves visszaemlékezései lehetnek. A szabadságharcz után megismerkedvén a magyar emigráció több előkelő tagjával, titkos küldetésben Pestre jött. Hanem elfogatván, halálra ítélték, s csak az amerikai követ erőlyes föllépése folytán menekült meg az akasztófától.

— Alkalmasint szerencsénk lesz nemsokára a japán miniszterelnökhöz, Sani-Tsunetamihoz is, ki e hófolytán utazik keresztül Budapesten Bécsbe.

— Kis Regélő. Tóth József, kinek neve eléggé ismeretes az olvasni szerető ifjuság előtt s kitől nemrég lapunk is hozott egy szép elbeszélést, —

egy kötetnyi ifjusági beszélyt adott ki „Kis Regelő“ czim alatt. E kellemesen mulattató könyvet a legmelegebben ajánljuk fiatal barátjainknak és barátnőinknek — pünkösdi ajándéknak. Ára 1 frt. Megrendelhető Pesten *Aigner* Lajos könyvkereskedésében (váczi-utca 18. sz. a.), vagy a szerzőnél, *Tóth* József urnál Nagy-Kőrösön.

— **Magyar csárda Bécsben.** A bécsi közkiállítás épületei közt van egy magyar csárda is. E kis parasztház, mely egy halmon állva, a messze látható pinceajtó által könnyen fölismerhető, pár nap előtt szokatlan vendégeket fogadott. Tizenegy óra tájt megjelentek Lajos Viktor, Rajner Zsigmond főhercegek és a toszkánai nagy herceg. Ily látogatásra, ugy látszik, nem voltak elkészülve a kunyhó egyszerű emberei. Álmélkodva szemléltek a nagyszámu arany-gallérokat. A magas vendégek helyet foglaltak a terített asztalok körül és reggelit kértek. Mivelhogy ez már szokás, az étlapot is adjuk. Ez állott: paprikás gulyásból galuskával, magyar kenyérből és magyar borból. A főhercegek beérték ez egyszerű reggelivel, de ez nem is izelhetett roszul, mivel egy órai ott tartózkodás után jó kedvvel hagyták el a csárdát, és ismételen köszönték a vendéglősnek a szívélyes fogadtatást.

— **Nemeslelkű földesur.** A táplányi pusztá Győrme gyében legutóbb *Lévai* Henrik birtokába ment át, ki már is szép érdeklődést tanúsít a tanügy emelése iránt. Midőn a birtokot átvette, ne jével együtt megjelent a pusztán, s többek közt meglátogatta a pusztán lévő iskolát is, mely csak egy sötét zugolyból áll, melyben csupán egy korcsma-asztal állt, két keskeny lóczával s ezen fölül a tanító részére lakószobául is szolgált. Az új földesur látva az iskola elhagyatott állapotát, azonnal rendelkezést tett egy új iskola építéséhez. Az agg tanítót pedig, ki arról nevezetes, hogy Győrme gyének ő a legöregebb tanítója, amennyiben a jelen évben 87 éves lévén, már 62 év óta tanító s daczára korának még mindig vidám, jó egészségű s szabad szemmel olvas, biztosította a nyugdíjaztatásról, mi több, az új birtokos neje másnap már öt font kávé, cukrot s élelmiszereket küldött az elaggott tanítónak, s meghagyta környezetének, hogy szükségleteiről időnkint gondoskodjanak.

— **Szerencsétlenség Budán.** A mult héten Budán nagy szerencsétlenség történt. Van ott egy hosszú, mély árok, az ugynevezett „ördög árka“, melyet most elfödnek, vagyis beboltoznak. E munka már jól előre haladt, midőn szerdán este egy helyen vagy 15 ölnyi új boltozat a fáklyafényben dolgozó olasz munkásokra szakadt, kik közül három meghalt, kettőt pedig halálosan megsebesülve vontak ki a romok közül.

Talányok.

— **F. Vilmostól** —

- 1) 2. 5. Ki gyakorlatát készíti
A mikor azt rendbe teszi. —
5. 9. 3. 7. 8. Birodalmunk egyik népe. —
9. 5. 5. A légzés kül-tényezője. —
3. 9. 4. 5. Lehet, hogy neveddel rokon.
6. 7. 5. 9. 3. Gyakran láthatsz ezt több tulkon
2 5. 4. 8. Ez sok tintát megment nektek,
Illő is, hogy becsüljétek.
1. 4. 3. Jó gyümölcs; csak kissé fanyar,
Nyáron érik, de nem hamar.
5. 9. 3. Régi várak, épületek
Maradványa! mi a neved?
10. 7. 5. Téli idő és az őszi
Ezzel szokott bevégezödni.
1-10. Országunk legfőbb áldora,
Szép Észtergom a lakhelye,
És: hogy még soká éljen, azt
Ohajtja a honfi keble.

Lipovniczky E.	Simon Bert.-tól.	Rózsaiól
2) TÁL TOR	3) S D	4) N Á — IE

— **Ehrenfeld J.-tól.** —

- 4) 7. 2. 12. Kedves ital a németnek.
5. 6. Ha jó, szülei örülnek.
8. 12. A csizmadia használja.
1. 11. 12. Ez az utakat borítja.
7. 8. 12. Ha esik eső, van elég.
5. 8. 9. Teremnek a gyümölcsfélék.
12. 4. 5. A posztót ilyennel mérik.
9. 8. 10. Mocsárok partján termesztik.
12. 2. 7. 3. Deákok között van elég.
10. 8. 9. Ez északon lakó népség.
1-12. Koszorozott magyar költő,
Harezban esett el a dicső.

Megfejtési határidő **junius hó 20-dika.**

TARTALOM.

A szegény leány. Elbeszélés. (Képpel.) — Dolgozni nem szégyen. Vers. — A hattyúk. Mese. (Képpel.) — A bakui tuzimádók (Képpel.) — Pusztai növényesoport. (Képpel.) — A kanguru. (Két képpel.) — Krónika. — Talányok.

Figyelmeztetés. A szerkesztőség számára küldendő levelek ekkép czimezendők: **A „Kis Vasárnapi Ujság“ szerkesztőségének. Pest, egyetem-utca 4. sz.**

Felelős szerkesztő **K. Beniczky Irma.**

 April 1-től kezdve teljes számu példányok meg folyvást kaphatók.

Kiadja és nyomtatja: **Franklin-társulat, magyar irodalmi intézet és könyvnyomda. Budapest (egyetem-utca 4. sz.).**